

Załącznik do Uchwały .....
Rady Powiatu Kolneńskiego
z dnia .....

POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE KOLNEŃSKIM
NA LATA 2021 – 2023

SPIS TREŚCI

WSTĘP.

1. Miejsce Programu w systemie zarządzania strategicznego.
  - 1.1. Założenia do programu wynikające z aktów prawa krajowego i międzynarodowego.
  - 1.2. Istota Programu w świetle założeń Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2006 -2015.
2. Struktura pieczy zastępczej.
3. Charakterystyka pieczy zastępczej na terenie Powiatu Kolneńskiego.
  - 3.1. Rodzinna piecza zastępcza.
  - 3.2. Instytucjonalna piecza zastępcza.
  - 3.3. Pomoc dla osób usamodzielnianych.
4. Cele programu i zadania do realizacji.
5. Limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2021 - 2023.
6. Harmonogram działań programowych na lata 2021-2023.
7. Zakładane rezultaty realizacji programu.
8. Zagrożenia dla realizacji działań ujętych w programie.
9. Źródła finansowania programu.
10. Realizatorzy programu.
11. Beneficjenci programu.
12. Sposób monitorowania i ewaluacja programu.

WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 821) określa zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków, zadania administracji publicznej w zakresie systemu pieczy zastępczej, a także zasady finansowania systemu pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Pieczę zastępcza organizuje powiat.

Pieczą zastępczą zapewnia:

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;
- 2) przygotowanie dziecka do:
  - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
  - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
  - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych.

Pieczą zastępczą sprawowana jest w formie:

- 1) rodzinnej,
- 2) instytucjonalnej.

Przepisy w/w ustawy w art.180 pkt 1 nałożyły na powiat obowiązek opracowania i realizacji 3 letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej, zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Okres obowiązywania niniejszego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kolneńskim dotyczy lat 2021-2023.

Założone w Programie cele służą rozwojowi pieczy zastępczej zapewniającej każdemu dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców stabilnego i bezpiecznego środowiska wychowawczego.

1. Miejsce Programu w systemie zarządzania strategicznego.

1.1. Założenia do programu wynikające z aktów prawa krajowego i międzynarodowego.

Polityka społeczna wobec dziecka i rodziny jest przedmiotem zainteresowania zarówno prawa polskiego jak i międzynarodowego.

Prawa dziecka i rodziny zdefiniowane i przyjęte zostały przez państwa członkowskie ONZ, w tym przez Rzeczpospolitą Polską w „Konwencji o Prawach Dziecka” w 1989r.

Konwencja w art. 9 odnosi się do dzieci, które z przyczyn obiektywnych zostają sądowo umieszczone w pieczy zastępczej. Umieszczenie dziecka, zgodnie z przyjętym dokumentem, w pieczy zastępczej musi być uzasadnione i jest ostatecznością. Dziecku i rodzicom przysługuje niepodważalne prawo do wzajemnych kontaktów, chyba, że zagraża to dobrze pojętemu interesowi dziecka. Zarówno dziecko jak i cała rodzina musi być traktowana jako podmiot postępowania sądowego, opiekuńczego oraz społecznego i obywatelskiego.

Konwencja wskazuje na odpowiedzialność rodziców lub opiekunów prawnych za opiekę i wychowanie dzieci, respektowanie ich praw do nietykalności cielesnej, prawa do swobody wypowiedzi oraz wyznania. Art. 18 ust 2 Konwencji nakłada na państwa członkowskie obowiązek wspierania rodzin w dążeniu do harmonijnego i bezpiecznego rozwoju i wychowania, oraz zobowiązuje do budowania sieci instytucjonalnego wsparcia rodzin w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Nadrzędnym aktem prawa Rzeczypospolitej Polskiej jest Konstytucja, która w art. 48 wskazuje prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami z uwzględnieniem stopnia dojrzałości dziecka, a także wolności jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania.

Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a organy władzy publicznej mają obowiązek ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych. Regulacje dotyczące opieki i wychowania dziecka poza rodziną biologiczną zawarte są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na samorządy obowiązek budowania lokalnego systemu wsparcia w obszarze wychowania i pieczy zastępczej.

Rekomendacją dla niniejszego Programu jest również Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2016-2025.

1.2. Istota Programu w świetle założeń Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2016 -2025.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2016-2025 przyjęta Uchwałą Nr XII/80/16 Rady Powiatu Kolneńskiego z dnia 01.02.2016 r. w swoich założeniach zakłada sprawny system zapobiegania kryzysom rodziny oraz wsparcie dziecka i rodziny.

Odbywa się to poprzez realizację celów szczegółowych, w tym między innymi rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej, zapewnienie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego jak i finansowego, zapewnienie wszechstronnej pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

2. Struktura pieczy zastępczej.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ta ostatnia sprawowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka. Instytucjonalna piecza zastępcza sprawowana jest natomiast w formach: placówek opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

Wyróżnia się trzy typy rodzin zastępczych:

- **rodzina zastępcza spokrewniona** -tworzona jest przez wstępnych lub rodzeństwo dziecka, przysługują jej świadczenia finansowe na utrzymanie dziecka;
- **rodzina zastępcza niezawodowa** -tworzona jest przez osoby, które nie są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, przysługują jej świadczenia pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka, w rodzinie zastępczej niezawodowej umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa);
- **rodzina zastępcza zawodowa** -tworzona jest przez osoby, które nie są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, oprócz świadczenia pieniężnego na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka otrzymuje także wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w rodzinie tej umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

Rodzina zastępcza zawodowa może działać również jako:

- **rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego** przyjmuje dziecko:
  - na podstawie orzeczenia sądu;
  - w przypadku, gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną;

- na wniosek rodziców dziecka lub innej osoby;

w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie;

➤ **rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna** -umieszcza się w niej w szczególności dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie art. 6 pkt 9 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz małoletnie matki z dziećmi.

Obok rodziny zastępczej drugą formą rodzinnej pieczy zastępczej jest **rodzinny dom dziecka**. Tworzą go małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim. W tym samym czasie może w nim przebywać nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

Pieczą zastępczą instytucjonalną realizowaną jest w ramach placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

Ze względu na specyfikę, wyróżnia się następujące **rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych**:

- typu socjalizacyjnego;
- typu interwencyjnego;
- typu specjalistyczno-terapeutycznego;
- typu rodzinnego.

Niezależnie od typu, placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, zdrowotne, emocjonalne, rozwojowe, społeczne i religijne, w tym zapewnia dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości. Pracownicy placówki umożliwiają także kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi oraz podejmują działania w celu powrotu dziecka do rodziny.

Placówka typu interwencyjnego w szczególności przyjmuje dzieci w sytuacjach wymagających natychmiastowego zapewnienia im opieki. Pobyt dziecka w placówce interwencyjnej nie może trwać dłużej niż 3 miesiące (w sytuacjach, gdy postępowanie sądowe w sprawie uregulowania sytuacji prawnej dziecka jest w toku, pobyt w placówce interwencyjnej może być przedłużony do czasu zakończenia trwającego postępowania sądowego).

Placówka typu specjalistyczno-terapeutycznego sprawuje opiekę nad dziećmi o indywidualnych potrzebach, w szczególności legitymującymi się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, wymagającymi stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii, wymagającymi wyrównania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.

Placówka typu specjalistyczno-terapeutycznego zapewnia dzieciom zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne.

Placówka typu rodzinnego wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje najczęściej na podstawie orzeczenia sądu, natomiast objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności.

Ponadto osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli:

1) uczy się:

a) w szkole,

b) w uczelni,

c) u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego
lub

2) legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się:

a) w szkole,

b) w uczelni,

c) na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia,

d) u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

3. Charakterystyka pieczy zastępczej na terenie Powiatu Kolneńskiego

3.1 Rodzinna piecza zastępcza

Na terenie powiatu kolneńskiego funkcjonują jedynie rodziny zastępcze.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które:

- 1) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
  - 2) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
  - 3) wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
  - 4) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
  - 5) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:
    - a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz
    - b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym,
  - 6) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 7) zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
    - a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,
    - b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
    - c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego.
2. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.
3. W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.
4. Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka sprawujący pieczę zastępczą nad dzieckiem mogą czasowo, za zgodą sądu, sprawować pieczę zastępczą nad tym dzieckiem poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Sprawowanie pieczy zastępczej nad dzieckiem może być czasowo powierzone przez sąd rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, którzy nie zamieszkują na

terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka sprawują pieczę zastępczą nad rodzeństwem tego dziecka.

Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności:

- 1) traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- 2) zapewniają dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
- 3) zapewniają kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
- 4) zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań;
- 5) zaspokajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne
- 6) zapewniają ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
- 7) umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

2. Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka współpracują z ośrodkiem adopcyjnym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Na terenie Powiatu Kolneńskiego według stanu na dzień 30.06.2020 r. zastępczą formą opieki i wychowania objętych było **16** dzieci, umieszczonych w **12** rodzinach zastępczych, mieszkających na terenie Powiatu Kolneńskiego.

Na 12 rodzin zastępczych składało się:

- 1) **8** rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem, w których przebywało **8** wychowanków,
- 2) **4** rodzin niezawodowe, w których opiekę znalazło **8** dzieci.

Tabela nr 1. Rodzaje rodzin zastępczych i liczba dzieci w nich umieszczonych na przełomie lat 2017 -2019- na dzień 31.12 danego roku

rok	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH			LICZBA DZIECI W RODZINACH		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Rodziny spokrewnione	8	8	8	9	8	9
Rodziny niezawodowe	6	5	7	10	8	9
Ogółem rodziny	14	13	15	19	16	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań WRIPS za lata 2017-2019.

Należy zaznaczyć, że znaczna część dzieci z terenu powiatu kolneńskiego – według stanu na 30.06.2020 r. – 17 osób przebywa obecnie w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu tj. powiatu ziemskiego łomżyńskiego, grodzkiego łomżyńskiego, wysokomazowieckiego, grajewskiego, zambrowskiego i piskiego.

Najczęstszymi przyczynami umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych jest: nadużywanie alkoholu przez jedno lub oboje rodziców, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność rodzica lub długotrwała/ciężka choroba, pobyt za granicą co najmniej jednego z rodziców.

Struktura wiekowa dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w powiecie kolneńskim według stanu na dzień 30.06.2020 r. przedstawia się następująco:

Tabela nr 2. Dzieci w rodzinach zastępczych według wieku

Wiek dziecka	Ilość dzieci w rodzinach zastępczych
poniżej roku	0
od 1 do 3	1
od 4 do 6	1
od 7 do 13	6
od 14 do 17	3
Od 18 do 24	5
RAZEM:	16

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania WRiPS za I półrocze 2020 r.

Rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- 1) 694,00zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 2) 1052,00zł miesięcznie w przypadku umieszczenia w rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinie zastępczej niezawodowej.

Rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko w wieku do 18 roku życia przysługuje dodatek wychowawczy w kwocie 500,00zł.

Rodzinie zastępczej na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje

dodatek nie niższy niż kwota 211 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Rodzinie zastępczej zawodowej na dziecko umieszczone na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 211 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka. Zawodowa rodzina zastępcza otrzymuje dodatkowo miesięczne wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż kwota 2000 zł miesięcznie, natomiast rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego nie mniej niż 2600 zł miesięcznie .

Ponadto w art. 83 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zawarto katalog świadczeń, o które może ubiegać się rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka starosta może przyznać:

- 1) dofinansowanie do wycieczki poza miejscem zamieszkania dziecka;
- 2) świadczenie na pokrycie:
  - a) niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo,
  - b) kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo.
2. Rodzina zastępcza niezawodowa i zawodowa może otrzymywać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinę zastępczą niezawodową albo zawodową na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, opał, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych kosztów przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2, umieszczonych w rodzinie zastępczej wraz z osobami tworzącymi tę rodzinę zastępczą.
3. Środki finansowe, o których mowa powyżej, starosta jest zobowiązany przyznać rodzinie zastępczej zawodowej, w której umieszczono powyżej 3 dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, jeżeli potrzeba przyznania tych środków zostanie potwierdzona w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

4. Rodzinie zastępczej zawodowej starosta może raz do roku przyznać świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.

Wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej.

Ponadto od 1.01.2012 r. gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W tabeli nr 3 przedstawiono wydatki na opiekę i wychowanie dzieci pochodzących z terenu powiatu kolneńskiego, a przebywających w rodzinach zastępczych.

Tabela nr 3. Koszty utrzymania dzieci z terenu powiatu kolneńskiego, umieszczonych w rodzinach zastępczych, ponoszone przez Powiat Kolneński w latach 2018 – 2019 i w I półroczu 2020 r.

Koszt funkcjonowania rodzin zastępczych w zł			
Rok	2018	2019	I półrocze 2020 r.
Wydatki przeznaczone na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu Powiatu Kolneńskiego, a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu kolneńskiego powiatów na terenie innych powiatów	433 904,00	418 804,00	202 538,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań WRiPS za lata 2018-2019 i I półrocze 2020 r.

3.2 Instytucjonalna piecza zastępcza

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;

2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;

3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego

Placówkę opiekuńczo-wychowawczą prowadzi powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W związku z tym, że na terenie Powiatu Kolneńskiego nie funkcjonuje placówka opiekuńczo-wychowawcza, dzieci z naszego powiatu są umieszczane w placówkach na terenie innych powiatów.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych według stanu na dzień 30.06.2020 r. przebywało 7 dzieci, w tym:

a) powiat zambrowski – Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych – 4 osoby

b) powiat suwalski – 1 osoba,

c) Miasto Suwałki – 1 osoba,

d) Miasto Białystok – 1 osoba.

W Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Ignatkach Osiedle według stanu na dzień 30.06.2020 r. przebywało 2 dzieci.

Na utrzymanie dzieci w latach 2018-2019 i w I półroczu 2020 r. przekazano niżej przedstawione kwoty:

Tabela nr 4. Koszty utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo wychowawczej i regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej

Koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej w zł			
Rok	2018	2019	I półrocze 2020
Łączne roczne wydatki Powiatu Kolneńskiego na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	418 285	409 685	236 967

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania WRIPS za lata 2018-2019 i I półrocze 2020 r. .

W sposób jednoznaczny należy stwierdzić, że koszt opieki rodzinnej w przeliczeniu na jednego wychowanka, jest znacznie niższy niż opieki instytucjonalnej, nie mówiąc już o niepodważalnej przewadze opieki rodzinnej, jeżeli chodzi o lepsze warunki prawidłowego rozwoju i wychowania dzieci.

Z tych dwóch względów należy wspierać i rozwijać wszelkie formy rodzicielstwa zastępczego.

Aby zrealizować takie założenie konieczne jest pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze i na prowadzących rodzinne domy dziecka, a jednocześnie zapewnienie im korzystnych warunków do podjęcia opieki. Należy również zapewnić środki finansowe na utworzenie kolejnych rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka.

3.3. Pomoc dla usamodzielnianych

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

1) przyznaje się pomoc na:

- a) kontynuowanie nauki,
- b) usamodzielnienie,
- c) zagospodarowanie;

2) udziela się pomocy w uzyskaniu:

- a) odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- b) zatrudnienia;

3) zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

3 lat — w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną;

roku — w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, określającego w szczególności:

- zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia,
- sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w

podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia.

Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę:

- w szkole;
- w zakładzie kształcenia nauczycieli;
- w uczelni;
- na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia;
- u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Pomoc na kontynuację nauki przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

Pomoc przysługuje w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego, roku akademickiego, kursu albo przygotowania zawodowego i wynosi 500,00zł miesięcznie.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi:

- 1) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną— nie mniej niż 3470 zł,
- 2) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną:
  - nie mniej niż 6939 zł — jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
  - nie mniej niż 33470zł — jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
  - nie mniej niż 1735 zł— jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia, w wysokości nie niższej niż 1577 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3154 zł. Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

W Powiecie Kolneńskim pomoc w procesie usamodzielnienia udzielana była

pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze.

Udzieloną pomoc dla wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki, w tym wysokość oraz formę udzielanej pomocy przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5. Koszty poniesione przez Powiat Kolneński na usamodzielniających się wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki w latach 2018 – 2019 i w I półroczu 2020 r.

Rok	2018		2019		I półrocze 2020	
	placówki opiekuńczo - wychowawcze	rodziny zastępcze	placówki opiekuńczo - wychowawcze	rodziny zastępcze	placówki opiekuńczo - wychowawcze	rodziny zastępcze
pomoc na kontynuowanie nauki	9734	40 670	3156	34 997	0	13 150
pomoc na usamodzielnienie	0	13 539	6939	10 409	6939	0
pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	0	1 577	1577	0	1577	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania WRIPS za lata 2018-2019 i I półrocze 2020 r.

4. Cele programu i zadania do realizacji

Za główny cel realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kolneńskim na lata 2021-2023 uznaje się:

„PROPAGOWANIE IDEI RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO ORAZ DAŁSZY ROZWÓJ PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU KOLNEŃSKIEGO”

Cel ten będzie realizowany poprzez cele szczegółowe, które wskazują na główne obszary działania w obrębie zadań wynikających z pieczy zastępczej.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1:

Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Kolneńskim.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1.1. Upowszechnianie roli i znaczenia rozwoju rodzinnych, zastępczych form opieki. Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki.

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat opieki zastępczej.

1.3. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

1.4. Zapewnienie realizacji procesu diagnostyczno-kwalifikacyjnego dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, rodziny pomocowej (w tym zapewnienie stosownych szkoleń).

1.5. Utworzenie rodziny zastępczej zawodowej, w tym zawodowej specjalistycznej.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2 :

Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- 2.1. Doskonalenie zawodowe kadry wykonującej zadania z zakresu pieczy zastępczej.
- 2.2. Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie, asystentami rodzinnymi, placówkami edukacyjnymi, specjalistycznymi, ośrodkami adopcyjnymi, sądem rodzinnym oraz podstawową opieką zdrowotną, organizacjami pozarządowymi.
- 2.3. Upowszechnianie dobrych praktyk w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3:

Zapewnianie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego, jak i finansowego.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- 3.1. Objęcie rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
- 3.2. Pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej oraz osobom tworzącym rodzinną pieczę zastępczą w przewyciężaniu problemów związanych z opieką nad małoletnimi.
- 3.3. Rozwój kompetencji wychowawczych i opiekuńczych poprzez udział rodzin zastępczych w szkoleniach doskonalących.
- 3.4. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych.
- 3.5. Wypłacanie rodzinom zastępczym świadczeń i dodatków do świadczenia.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4

Wspieranie procesu usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- 4.1. Przygotowanie do usamodzielnienia i podjęcia prawidłowych funkcji w środowisku.
- 4.2. Objęcie wsparciem finansowym i rzeczowym usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

5. Limit rodzin zastępczych zawodowych w Powiecie Kolneńskim na lata 2021 – 2023

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza obowiązek planowania i limitowania rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie.

Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej, uwzględniając realne możliwości finansowe powiatu, ustala się następujący limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2021– 2023

2021– 1 rodzina zawodowa

2022 - 1 rodzina zawodowa

2023– 1 rodzina zawodowa

6. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROGRAMOWYCH W LATACH 2021-2023

CEL SZCZEGÓŁOWY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	SPOSOBY REALIZACJI DZIAŁAŃ	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
<p>1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Kolneńskim</p>	<p>1.1. Upowszechnienie roli i znaczenia rozwoju rodzinnych zastępczych form opieki. Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki.</p> <p>1.2. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat opieki zastępczej</p> <p>1.3. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.</p>	<p>1.1.1. Upowszechnianie informacji nt. opieki zastępczej za pomocą dostępnych instrumentów: internet, radio, prasa, ulotki, plakaty, billboard – reklama.</p> <p>1.1.2. Promowanie rodzicielstwa zastępczego poprzez instytucje działające na terenie powiatu kolneńskiego.</p> <p>1.2.1. Promowanie zastępczych form opieki podczas organizowanych imprez okolicznościowych w powiecie kolneńskim np. Podlaskie Dni Rodziny, konferencje nt. rodziny.</p> <p>1.2.2. Obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego.</p> <p>1.3.1. Zamieszczanie ogłoszeń o naborze kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na stronie internetowej pcp, powiatu kolneńskiego</p> <p>1.3.2. Przekazywanie informacji o poszukiwaniu kandydatów na rodziny</p>	<p>PCPR w Kolnie media</p> <p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie Starostwo Powiatowe w Kolnie ,</p> <p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie</p>	<p>liczba działań promocyjnych</p> <p>liczba przekazanych pism do instytucji</p> <p>liczba imprez z udziałem pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej</p> <p>zdjęcia, artykuł z obchodów Dnia Rodzicielstwa zastępczego</p> <p>liczba zamieszczonych ogłoszeń, liczba pozyskanych kandydatów</p> <p>liczba przekazanych informacji</p>

<p>2.Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej.</p>	<p>1.4. Zapewnienie realizacji procesu diagnostyczno-kwalifikacyjnego dla osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej</p> <p>2.1.Doskonalenie zawodowe kadry wykonującej zadania z zakresu pieczy zastępczej.</p>	<p>zastępcze do różnych instytucji np. ośrodków pomocy społecznej, szkół, przychodni zdrowia, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kolnie, parafii rzymskokatolickich itp.,</p> <p>1.3.3. Indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi tworzeniem pieczy zastępczej.</p> <p>1.4.1.Podpisanie umowy z psychologiem w celu przeprowadzenia badania i wydania opinii psychologicznej o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dla osób ubiegających się o ustanowienie rodziną zastępczą.</p> <p>1.4.2. Zapewnienie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych.</p> <p>1.4.3. Kwalifikacja kandydatów na rodziny zastępcze.</p> <p>1.4.5. Utworzenie rodziny zastępczej zawodowej, w tym zawodowej specjalistycznej.</p> <p>2.1.1. Podwyższanie kwalifikacji pracowników organizatora rodzinnej pieczy w celu zapewnienia lepszej jakości wykonywanej pracy - udział w szkoleniach z zakresu pieczy zastępczej.</p>	<p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie Ośrodek Adopcyjny w Łomży</p> <p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie</p>	<p>liczba spotkań</p> <p>liczba wydanych opinii psychologicznych</p> <p>liczba przeprowadzonych szkoleń, liczba kandydatów, którzy otrzymali świadectwo ukończenia szkolenia</p> <p>liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych</p> <p>liczba zawartych umów o pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej</p> <p>liczba odbytych szkoleń, liczba osób uczestniczących w szkoleniach</p>
--	---	---	---	--

<p>3. Zapewnienie osobom sprawującym funkcję rodziny</p>	<p>2.2. Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie, asystentami rodziny, przedstawicielami placówek edukacyjnych, ośrodkami adopcyjnymi, sądem rodzinnym</p> <p>2.3. Upowszechnianie dobrych praktyk w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.</p> <p>3.1. Objęcie rodzin zastępczych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.</p>	<p>2.2.1. Spotkania z pracownikami ops, pcpr, asystentami rodzinnymi, psychologiem, pedagogiem, pracownikiem ośrodka adopcyjnego, przedstawicielem kuratorskiej służby sądowej itp. w celu oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej</p> <p>2.2.2. Przekazywanie dwa razy w roku do Sądu Rodzinnego rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej</p> <p>2.2.3. Przekazywanie do Sądu Rodzinnego oceny sytuacji dziecka i rodziny zastępczej.</p> <p>2.3.1. Udział kadry organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w konferencjach, spotkaniach upowszechniających dobre praktyki</p> <p>2.3.3. Wprowadzanie nowatorskich rozwiązań i metod pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi poprzez przystępowanie do projektów</p> <p>3.1.1. Zatrudnienie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej</p>	<p>PCPR w Kolnie, ośrodki pomocy społecznej, Ośrodek Adopcyjny w Łomży, przedstawiciel szkoły, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kolnie, przedstawicielem kuratorskiej służby sądowej</p> <p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie Starostwo Powiatowe w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie</p>	<p>protokoły z posiedzenia liczba sporządzonych ocen sytuacji dziecka</p> <p>liczba przekazanych rejestrów rodzin</p> <p>liczba przekazanych ocen</p> <p>liczba osób biorących udział w konferencji, spotkaniach</p> <p>liczba uczestników biorących udział w projekcie</p> <p>liczba rodzin zastępczych objętych opieką koordynatora</p>
---	---	---	--	---

<p><i>zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego jak i finansowego.</i></p>	<p>3.2. Pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej oraz osobom tworzącym rodzinną pieczę zastępczą w przewycięzaniu problemów związanych z opieką nad małoletnimi.</p>	<p>3.1.2. Przygotowywanie przez koordynatora we współpracy z odpowiednią rodziną zastępczą i asystentem rodziny planu pomocy dziecku</p> <p>3.1.3. Udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej</p> <p>3.1.4. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.</p> <p>3.2.1. Zapewnienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej i prawnej, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.</p> <p>3.2.2. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.</p> <p>3.2.3. Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach pomocy zgodnie z potrzebami i przysługującymi rodzinom prawami</p>	<p>PCPR w Kolnie / koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej/ OPS / asystenci rodziny/</p> <p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie, podmiot organizujący pracę z rodziną</p> <p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kolnie, PCPR w Kolnie, Ośrodki Pomocy Społecznej,</p> <p>PCPR w Kolnie Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kolnie</p>	<p>liczba opracowanych planów pomocy dziecku</p> <p>liczba rodzin zastępczych, którym udzielono pomocy</p> <p>liczba dzieci zgłoszonych do Ośrodka Adopcyjnego</p> <p>liczba rodzin zastępczych i wychowanków objętych pomocą specjalistyczną</p> <p>liczba rodziców zastępczych i dzieci objętych terapią i/lub poradnictwem</p> <p>rejestr udzielonych informacji</p>
--	--	--	---	---

	<p>3.3. Rozwój kompetencji wychowawczych i opiekuńczych poprzez udział rodzin zastępczych w szkoleniach</p>	<p>3.3.1. Zapewnianie rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby</p>	<p>PCPR w Kolnie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kolnie</p>	<p>liczba zorganizowanych szkoleń Liczba rodziców zastępczych, którzy ukończyli szkolenie</p>
	<p>3.4. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych.</p>	<p>3.4.1. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia</p> <p>3.4.2. Zapewnianie rodzinom zastępczym poradnictwa, które ma na celu wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.</p>	<p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie</p>	<p>liczba rodziców zastępczych uczestniczących w grupie wsparcia, liczba odbytych spotkań grupy wsparcia</p> <p>liczba rodzin objętych poradnictwem</p>
	<p>3.5. Wypłacanie rodzinom zastępczym świadczeń i dodatków do świadczenia.</p>	<p>3.5.1. Przyznawanie obowiązkowych świadczeń pieniężnych i dodatków do świadczenia przysługujących rodzinom zastępczym.</p> <p>3.5.2. Przyznawanie fakultatywnych świadczeń pieniężnych – na wniosek rodzica zastępczego, w zależności od posiadanych środków finansowych.</p>	<p>PCPR w Kolnie, Starostwo Powiatowe w Kolnie, właściwe Urzędy Miast lub Gmin za pośrednictwem Ośrodków Pomocy Społecznej</p> <p>PCPR w Kolnie Starostwo Powiatowe w Kolnie</p>	<p>kwota wydatkowanych środków finansowych, decyzje administracyjne przyznające pomoc, listy wypłat, noty księgowo</p> <p>kwota wydatkowanych środków finansowych, decyzje administracyjne przyznające pomoc, listy wypłat</p>

<p>4. Wspieranie procesu usamodzielnienia wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.</p>	<p>4.1. Przygotowanie do usamodzielnienia i podjęcia prawidłowych funkcji w środowisku.</p>	<p>4.1.1. Dokonywanie diagnozy potrzeb podopiecznych w obszarze samodzielności oraz tworzenie i realizacja indywidualnych programów usamodzielnienia.</p> <p>4.1.2. Zapewnienie osobom usamodzielnianym pomocy prawnej, psychologicznej, psychoterapeutycznej i konsultacji z doradcą zawodowym.</p> <p>4.1.3. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób usamodzielnianych.</p>	<p>PCPR w Kolnie, opiekunowie usamodzielnienia, usamodzielniani wychowanki</p> <p>PCPR w Kolnie, Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie</p>	<p>liczba Indywidulanych programów usamodzielnienia</p> <p>liczba porad</p> <p>liczba /rodzaj podjętych inicjatyw, liczba beneficjentów inicjatyw</p>
	<p>4.2. Objęcie wsparciem finansowym, rzeczowym socjalnym usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.</p>	<p>4.1.1. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej na zagospodarowania</p> <p>4.1.2. Umożliwienie zamieszkania usamodzielnianym wychowankom w mieszkaniu chronionym treningowym.</p>	<p>PCPR w Kolnie</p> <p>PCPR w Kolnie</p>	<p>kwota wydatkowanych środków finansowych, decyzje administracyjne przyznające pomoc, listy wypłat</p> <p>decyzje o skierowaniu do mieszkania chronionego treningowego</p>

--	--	--	--	--

7. Zakładane rezultaty realizacji programu

1. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodziny poprzez podejmowanie działań profilaktycznych i promujących wartości rodzinne.
2. Postrzeganie rodzin zastępczych jako „wspierających” system pomocy rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze.
3. Wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych.
4. Pozyskanie, diagnoza i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.
5. Wzmocnienie funkcji rodzin zastępczych poprzez:
  - wsparcie koordynatorów,
  - poradnictwo specjalistyczne,
  - udział w szkoleniach,
  - wsparcie finansowe, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
6. Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
7. Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających zastępcze formy opieki.
8. Wzrost wiedzy i umiejętności kadry pomocy społecznej i kadry współpracującej w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.
9. Poznanie i wdrażanie dobrych rozwiązań w obszarze pomocy dziecku i rodzinie na terenie powiatu Kolneńskiego.

8. Zagrożenia dla realizacji działań ujętych w Programie

1. Niewystarczająca ilość środków finansowych przeznaczonych na rozwój pieczy zastępczej.
2. Niewystarczająca liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.
3. Brak kandydatów na przyjęcie do rodzinnej pieczy zastępczej dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania lub nastolatków.
4. Utrudnianie przez naturalnych rodziców procesu przysposobienia dziecka.
5. Utrudniony proces regulowania sytuacji prawnej dziecka.
6. Trudności we współpracy z innymi instytucjami zaangażowanymi w pomoc dziecku i rodzinie.
7. Brak współpracy usamodzielniających się wychowanków zastępczych form opieki w procesie usamodzielnienia (nie realizowanie indywidualnych programów usamodzielnienia).

9. Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023 będą środki finansowe:

1. z budżetu Powiatu Kolneńskiego,
2. z budżetów samorządów gminnych, zobowiązanych do współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
3. z budżetów innych powiatów, zobowiązanych do zwrotu wydatków za dzieci, umieszczone w pieczy zastępczej na terenie powiatu kolneńskiego,
4. z budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych, ewentualnie
5. z odpłatności rodziców biologicznych,
6. pozyskane z innych źródeł, jeżeli pojawi się taka możliwość

10. Realizatorzy programu

Realizatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie przy współpracy:

1. Starostwa Powiatowego w Kolnie,
2. Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie,
3. Ośrodka Adopcyjnego w Łomży ROPS w Białymstoku,
4. Sądu Rodzinnego i kuratorów,
5. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Kolnie,
6. Rodzin zastępczych,
7. Placówek oświatowych -szkół,
8. Urzędów Miast i Gmin z terenu Powiatu Kolneńskiego,
9. Ośrodków Pomocy Społecznej,
10. Powiatowego Urzędu Pracy.

11. Beneficjenci programu:

1. Dzieci i młodzież przebywająca w pieczy zastępczej.
2. Rodziny zastępcze.
3. Osoby usamodzielniane - pełnoletni wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo –wychowawcze.
4. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
5. Rodziny pomocowe sprawujący czasowo opiekę nad dzieckiem pozbawionym opieki

rodziców.

6. Rodziny naturalne dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

12. Sposób monitorowania i ewaluacja Programu

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie.

Monitorowanie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kolneńskim na lata 2021–2023 odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji nt. realizacji działań ujętych w Programie. Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych powiatu w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Celem ewaluacji Programu będą następujące zagadnienia:

1. Czy program wspomaga rozwój rodzin zastępczych w naszym powiecie?
2. Czy zagwarantowano wystarczające środki na realizację programu?
3. Czy do pieczy zastępczej trafiają tylko te dzieci, których rodzice mimo wsparcia ze strony gminy nie wypełniają swoich obowiązków?
4. Czy współpraca z ośrodkiem pomocy społecznej (asystentem rodziny) z koordynatorem pieczy zastępczej stwarza właściwe warunki do współdziałania rodziny biologicznej z rodziną zastępczą lub placówką opiekuńczo-wychowawczą?
5. Które metody pracy dały oczekiwane rezultaty, a które należy zmienić?